

Siniša Novac

Pičkin dim

Chorvátske impresie a kompresie 4

Motto:

*„Eto, šta ti je život?
Pičkin dim, danas te ima,
sutra te nema...“*

© Siniša Novac

Pičkin dim

Chorvátske impresie a kompresie 4

Preklad: Remi Kloos

Jazyková korektúra: Miriam Ďuricová

© Miloš Prekop – AND, 2022

ISBN 978-80-89598-24-3 (PDF)

ISBN 978-80-89598-25-0 (EPUB)

ISBN 978-80-89598-26-7 (MOBI)

ISBN 978-80-89598-27-4 (HTML)

Siniša Novac

Pičkin dim

Chorvátske impresie a kompresie 4

Pičkin dim

Za názov tejto knihy som zvolil slovné spojenie „Pičkin dim“. Je to, ako sa vraví na Slovensku, írečité slovné spojenie, ktoré má viacero významov a tiež inotajov.

Týmto slovným spojením označujeme v Chorvátsku a susedných krajinách Balkánu veci (alebo aj situácie), ktoré sú prosté, jednoduché, ľahké alebo trvajú krátko, nezriedka, že už vôbec neexistujú.

Ako napríklad: „Eto, šta ti je život? Pičkin dim, danas te ima, sutra te nema...“ (Pozri, čo je to život? Pičkin dim, dnes si tu a zajtra nie.) Alebo napríklad, keď púpava pyšne povie Slnku: „Ti si sunce na nebu, ja sam sunce na zemlji!“ a Slnko jej povie: „Ti si pičkin dim!“

„Pičkin dim“ sa teda používa aj na označenie niekoho, kto je slabší, biedny, nedôstojný pozornosti či dokonca na posmech. Takisto, keď chceme vyjadriť nepotrebnosť niekoho alebo niečoho. Alebo tiež, keď chceme poprieť dôležitosť, ktorú sám sebe prisudzuje.

„Pičkin dim“ má však aj tajomnejšiu interpretáciu. Chápe sa tiež, „ako nešto što nitko nije vidio ali svi vjeruju da postoji“, teda niečo, čo ešte nikto nikdy nevidel, ale všetci veria, že to predsa len existuje. A práve táto tajomnejšia interpretácia mi pripadá ako vhodný názov tejto knihy poviedok, keďže vyjadruje ich atmosféru a náladu.

Siniša Novac

Gužva na plaži

Letná sezóna roku 2015 bola snáď najúspešnejšou v celej histórii chorvátskeho turizmu. Kríza v Grécku, so strašným rizikom, že sa nedá platiť platobnou kartou v mínuse, tragická udalosť v Tunisku, spolu s celkovým napätím okolo utečencov a teroristov spôsobili, že turisti sa do Chorvátska vydali v počte ako nikdy predtým. Preto mnohé pláže toho leta praskali v plážových švíkoch a boli plné, doslova vytapetované, ležadlami, osuškami...

Možno najkomickejšie to bolo v Mošćenićkej draže, na dlhej kamienkovej pláži, kde si v top sezóne nemohol osušku rozložiť už ani slávik. (Nemyslím však Jara Slávika, ale vtáka.) Prichádzalo k mnohým vtipným situáciám. Ľudia ležali pri sebe tak blízko, nezriedka doslova až na susednej osuške. Reakcie ľudí boli rôzne, no ľudia to brali, na prekvapenie, s nadhľadom.

Ako si len vychutnával Jarda z Česka, keď si lahol na osušku vedľa svojej veľrybej ženy a z druhej strany blízko mladej Chorvátky. Ležal, po ľavej ruke jeho žena narvaná do jednodielnych plaviek a po pravej, nádherná chorvátska plavuša.

„Je tady že hezky mámo, himmelhergott!“ povedal svojej žene trochu teatrálne, aby to počula kráska po pravej strane. No Jardovi to nestačilo a prihovril sa aj tej ljepotici (*krásavici*), čítajúcej knihu.

„Vidím, že čtete knihu,“ začal veľmi originálne.

„Da, da,“ odvrkla Chorvátky.

„Jestli se můžu zeptat, vočem to je?“

Chorvátky mu však nerozumela, pomýlilo ju predovšetkým slovo vočem, tak blízke slovu voće, teda ovocie.

„Ta kniha... story... How do you do story, chápete,“ snažil sa vysvetľovať.

„Ne kužim što pitate, oprostite,“ slušne riekla kráska, že nerozumie, čo sa pýta.

„Jardo, nevoprúzuj, prosím tě, vidíš, že ti řekla, že jsi sprostěj!“ škodoradostne mu povedala žena.

„Oprostite je promiňte, mámo!“ vysvetľoval Jarda.

„Kniha... o čem se tam píše, myslel jsem,“ nedal sa Jarda.

„O čemu je knjiga?“ spýtala sa neisto kráska.

„Jo, jo!“

„Težko to tako jednostavno (*jednoducho*) objasniť... o živote,“ vysvetlila mu.

„O živote? Jo. To je veľiká téma. Život. Všichni ho žijeme, nerozumíme mu, a preto ho musíme žiť! Nikoho nezajímá, jestli mu rozumíš nebo ne, žít prostě musíš,“ spustil svoj monológ Jarda, aby mladej Chorvátky ukázal, že v tom plešatom nízkom mužičkovi s veľkým bruchom a s tenkými nožičkami sa ukrýva filozof života a pokračoval: „Život, to je i smrť. No smrť je súčasťou života. Keď sa narodíme, vlastne už umierame. Umierame každým dňom...“ Tu spravil Jarda pauzu a zahľadel sa so zvráteným čelom na more.

„Prestaň Jardo, prosím ťe, to sa nedá poslouchat, ty tvoje kecy!“ zahriakla ho manželka.

„Tohle že jsou kecy? Tyhle pravdy života?!“ rozčúlil sa Jarda, „ty tohle nechápeš, ale ona jo, ona jo! Ona je sečtělá!“

Kráska sa naň len letmo pozrela a čítala ďalej.

„Víš, krásna dívko, tolik bych ti toho uměl povídat o životě...“ povedal Jarda.

„Řekni jí, jak ti smrděj nohy Jardo,“ vbehla mu do toho máma.

„Kušuj mámo!“ ohriakol ju.

„Muž v letech již zná vočem je život, co přináší...“ pokračoval Jarda.

„Řekni ji, jak tě přinesli před dovolenou z hospody. Jako prase, milá Chorvatko, jako prase!“

„Neposlouchej jí, vona nechápe tu krutost bytí...“ zachraňoval situáciu Jarda.

„Všechno moje milá pozvracel! Byl úplně že na šrot!“

Jarda, keby mohol, tak by svoju ženu možno vtedy aj zabil. Ale nemohol. Pretože manželky sa na dovolenkách nezabíjajú. Teda, nie je to zvykom.

„Prostě jsou chvíle, když se člověk dostane do trablí,“ pokračoval Jarda, „chvíle, když srdce říká něco jinýho jako rozum... když láska...“

„Řekni jí Jardo, že se ti už prakticky ani nepostaví!“ vbehla mu do toho zasa žena.

To už Jardu rozzúrilo.

„Poslyš krásko, kdybys byla na mém místě, jako chlap, postavil by se ti, když vidíš takovouhle ženu? Koukni na ní. Penis není blbec! A žena, která jsi ho nedokáže postavit, jsi ho nezaslouží!“ riekol Jarda tvrdo.

„Zato ty vypadáš jak Delon, že jo!“ odvrkla ironicky máma.